

[25] me4 eu
eu4 me nauka i istraživanje
ja za evropu, evropa za mene

Ministarstvo vanjskih poslova
i evropskih integracija
Cma-Gov

Kontakt: Kancelarija glavnog pregovarača:
tel: +382 (0)20 225-568; +382 (0)20 246-264
e-mail: kgp@mfa.gov.me; web sajt: <http://www.mvpei.gov.me/>

25 NAUKA I ISTRAŽIVANJE

Evropska unija poklanja posebnu pažnju nauci i istraživanju, jer ova oblast predstavlja jedan od najznačajnijih elemenata razvoja svake države. Znanje, kao najznačajniji intelektualni resurs, vremenom sve više dobija na važnosti, a uspostavljanje stabilnog naučnog sistema postaje osnova modernog društva i pokretač unapređenja životnog standarda.

Svojom strategijom i programima, EU je obezbijedila kvalitetne uslove za razvoj naučno-istraživačke djelatnosti, što zahvaljujući temeljnom naučnom pristupu i inovacijama pogoduje ekonomskom rastu. Kako bi se u predstojećem periodu posvetila posebna pažnja glavnoj ideji Lisabonske strategije da učini EU najkonkurentnijom i najdinamičnijom svjetskom ekonomijom, države članice su odlučile postepeno povećavati ulaganja u nauku i istraživanje dok ono ne dostigne 3% BDP-a. Ovim će se posredno podstaći konkurentnost i rast nacionalnih privreda.

Formiranjem Inovativne unije, države članice objedinjuju sve naučne kapacitete čime se unapređuje komunikacija i saradnja između naučnika i istraživača. Takođe se doprinosi jednom od glavnih ciljeva osnivanja EU – formiranju i funkcionisanju jedinstvenog tržišta.

Realizacijom brojnih projekata i strategija u oblasti nauke i istraživanja, EU direktno utiče na prosperitet, kako pojedinaca, tako i društva u cjelini. Tehnologija s niskom emisijom ugljenika, korporativno-društvena odgovornost, Evropska svemirska politika, razvoj zelene tehnologije i zaštita životne sredine, predstavljaju samo neke od oblasti koje doprinose poboljšanju životnog standarda u Uniji. Takođe, dolazi do umrežavanja nauke, obrazovanja i privrede, što čini okosnicu razvoja modernog društva utemeljenog na znanju.

Uspostavljanjem zajedničkog istraživačkog prostora, omogućena je saradnja i koordinacija, više nego ikad, između evropskih i nacionalnih politika, i unaprijeđeni kapaciteti za formiranje istraživačkih mreža.

CRNA GORA U NAUCI I ISTRAŽIVANJU

Uticao nauke i istraživanja na naše društvo je veći nego što možemo zamisliti. Iako pojam nauke često vezujemo samo za oblasti koje su daleko od svakodnevnog života, nauka je prisutna u svim aspektima društvene zajednice, koju značajno oblikuje i mijenja svojim razvojem.

Crna Gora je prepoznala ulogu nauke i mogućnosti koje EU nudi našem naučno-istraživačkom prostoru. Zadovoljavajući sve naučne standarde, uspostavljajući saradnju u okviru brojnih evropskih projekata, uspjeli smo približiti Evropski istraživački prostor - ERA Crnoj Gori i našim naučnicima omogućiti značajnije učešće u naučno-istraživačkim

programima i projektima. Zahvaljujući brojnim bilateralnim sporazumima o naučnoj i tehnološkoj saradnji, kao i sredstvima iz fondova Ipe, crnogorski naučnici i istraživači imaju priliku da kandiduju projekte, predstavljaju svoje radove i napreduju. Zahvaljujući FP7 programu EU, naši naučnici su dobili sredstva za izradu 30 projekata u iznosu od 2,7 miliona €, dok su u okvirima regionalne saradnje učestvovali u realizaciji 76 projekata.

Kao članica Evropske unije, Crna Gora će imati priliku da pozicionira svoju istraživačku zajednicu u okviru Evropskog istraživačkog prostora – ERA i time omogući svoj dalji naučno-istraživački razvoj u cilju povećanja opšte obrazovanosti društva. Podsticanjem kvaliteta nauke, kroz sprovođenje brojnih istraživanja, inovacija i povezivanja u oblasti nauke, obrazovanja i privrede, dopriniće se povećanju konkurentnosti crnogorske ekonomije. Kao dio zajedničkog istraživačkog prostora, crnogorskim naučnicima će biti omogućena intenzivna mobilnost i usavršavanje širom EU, gdje će im biti na raspolaganju korišćenje novih tehnologija i savremenih laboratorija. S druge strane, crnogorski naučni prostor će, kao dio evropskog istraživačkog prostora, postati interesantniji evropskom i svjetskom naučno-istraživačkom kadru.

Nova naučna snaga će imati priliku da uz pomoć znanja razvije i unaprijedi našu privredu, kako bi postala konkurentnija u regionu i obezbjedila nova radna mjesta. Naučno-istraživačka djelatnost nije samo predmet akademske zajednice, iako je tako često vide, već ima jako bitnu ulogu u razvoju ekonomije jedne države, jer razvija kapacitete privrede. S crnogorskim privrednim i prirodnim potencijalom, imamo još veći motiv da obezbjedimo bolje uslove našim naučnicima i ekspertima, kako bi razvijanjem stručnog znanja učinili našu ekonomiju funkcionalnijom.

Za mlade crnogorske naučnike, ovo predstavlja novu šansu da predstavljaju i razvijaju svoje potencijale van granica Crne Gore. Naši mladi naučnici imaju mogućnost da u sklopu brojnih međunarodnih projekata uspostave intenzivnu saradnju, ojačaju kapacitete, iskoriste brojne mogućnosti u ovoj oblasti, kako bi promovisali napredak nauke i razvoj crnogorskog društva.